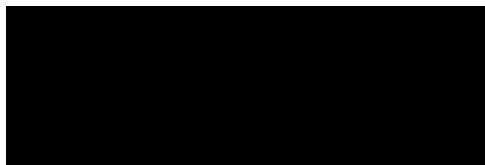

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Edukacji Włączającej

DEW-WWRKS.053.1.2024.JKP
Warszawa, 06 lutego 2025 r.

Szanowna Pani Dyrektor,

odpowiadając na petycję w sprawie ewentualnych zmian w prawie oświatowym, w zakresie pracy z uczniami o specjalnych i specyficznych potrzebach edukacyjnych, uprzejmie informuję.

Postulaty dotyczące możliwości zwolnienia uczniów słabowidzących oraz uczniów z mutyzmem z nauki drugiego języka obcego nowożytnego na poziomie klas VII i VIII szkoły podstawowej oraz w szkole ponadpodstawowej – nie zostały uwzględnione.

Bowiem przedszkola, szkoły i placówki oświatowe, zarówno publiczne jak i niepubliczne, zobowiązane są do takiej organizacji procesu kształcenia, aby potrzeby wszystkich uczniów w tym zakresie były realizowane. W tym celu, w przepisach prawa oświatowego¹ określono szereg rozwiązań umożliwiających dostosowanie kształcenia do potrzeb konkretnego ucznia, w tym posiadającego zróżnicowane potrzeby edukacyjne wynikające np. z dysfunkcji, zaburzeń rozwojowych czy niepełnosprawności. Wśród nich należy wymienić m.in. możliwość objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną², realizację indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego³ (w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego), dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia⁴ (na podstawie opinii lub orzeczenia), czy dostosowania formy egzaminu zewnętrznego lub warunków jego przeprowadzenia.

Postulat związany z opracowaniem ustnych zestawów maturalnych dostosowanych do uczniów niesłyszących – nie został uwzględniony.

Zgodnie z przygotowaną *Informacją o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu maturalnego* (także na rok szkolny 2024/2025), zestawy zadań egzaminacyjnych dla uczniów niesłyszących są tożsame z zestawami zadań egzaminacyjnych dla uczniów z

¹ Przede wszystkim w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.), ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm.) oraz rozporządzeniach wydanych na podstawie tych ustaw.

² Na podstawie art. 1 pkt 5 ww. ustawy – Prawo oświatowe, rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2499).

³ Na podstawie art. 127 ust. 3 ww. ustawy – Prawo oświatowe oraz rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309).

⁴ Na podstawie art. 44c ww. ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2572).

autyzmem, w tym z zespołem Aspergera. Obie grupy zdających mają trudności z rozumieniem sformułowań metaforycznych, dlatego zestawy zadań ustnych dla tych grup są jednakowe. Szczegółowe informacje w zakresie egzaminu maturalnego dotyczące zdających niesłyszących są dostępne w *Komunikacie* dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej⁵ w Tabeli 1.3. *Zdający niesłyszący*.

Postulat dotyczący wprowadzenia 45 – minutowego czasu trwania zajęć rewalidacyjnych zostanie rozważony.

Obecnie, na podstawie przepisów § 10 ust. 3 – 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli⁶, w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć rewalidacyjnych w czasie krótszym niż 60 minut, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć w okresie tygodniowym.

Postulat w zakresie upowszechnienia wiedzy wśród egzaminatorów sprawdzających prace maturalne na temat specyfiki oceniania prac uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z autyzmem – nie wymaga uwzględnienia.

Egzaminatorzy sprawdzający prace zdających osób z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, otrzymują dostosowane zasady oceniania arkuszy dla tej grupy uczniów. Arkusz i zasady są szczegółowo omawiane przed sprawdzaniem przez przewodniczącego zespołu egzaminatorów. Sprawdzanie jest nadzorowane przez koordynatorów egzaminu maturalnego z języka polskiego z okręgowych komisji egzaminacyjnych, a w zespole egzaminatorów często znajdują się nauczyciele *języka polskiego* posiadający doświadczenie związane z ocenianiem pisemnych prac uczniów z autyzmem. Szczegółowe informacje dotyczące możliwych sposobów dostosowania⁷ form i warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zawarte w *Komunikacie* dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej⁸, są dostępne w tym komunikacie np. w Tabeli 1.1. *Zdający z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera*. Dostosowanie warunków i form egzaminu maturalnego dla osób z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, polega na przygotowaniu przez Centralną Komisję Egzaminacyjną odrębnych arkuszy dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności zdających. Dostosowanie tych arkuszy polega w szczególności na:

- eliminowaniu wyrażen wieloznacznych w poleceniach,
- zastąpieniu w arkuszu z języka polskiego tematu wymagającego interpretacji tekstu poetyckiego tematem zawierającym rozprawkę,
- edycyjnym dostosowaniu arkuszy.

⁵ Dostępnej - <https://cke.gov.pl/> np. Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 20 sierpnia 2024 r. w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2024/2025

https://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_MATURALNY_OD_2023/komunikaty/2025/20240820%20EM_25%20Komunikat%20o%20dostosowaniach%20w_FIN.pdf

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 2736

⁷ Zgodnie z art. 44zr ust. 10 ww. ustawy o systemie oświaty.

⁸ Dostępnej pod adresem <https://cke.gov.pl/> np. Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 20 sierpnia 2024 r. w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2024/2025

https://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_MATURALNY_OD_2023/komunikaty/2025/20240820%20EM_25%20Komunikat%20o%20dostosowaniach%20w_FIN.pdf

Postulat dotyczący cyt.: „*przywrócenia w rozporządzeniu o ramowych planach nauczania zapisu w siatce godzin dla LO - sformułowania: „dla uczniów w normie intelektualnej”*” - jest niezasadny.

W załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół⁹ określono ramowy plan nauczania dla liceum ogólnokształcącego, w tym liceum ogólnokształcącego specjalnego dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym. W związku z tym postulowane sformułowanie jest już uwzględnione w załączniku nr 4 do przedmiotowego rozporządzenia.

Postulat związany z umożliwieniem przeniesienia ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z branżowej szkoły do niższej klasy niepublicznego, integracyjnego liceum ogólnokształcącego – nie został uwzględniony.

Podstawową regułę, dotyczącą przyjmowania uczniów do szkół niepublicznych ustanawia art. 172 ust. 2 pkt 7 ustawy – Prawo oświatowe. Jest to przepis kompetencyjny, zgodnie z którym zasady przyjmowania uczniów do szkoły niepublicznej określa statut danej szkoły¹⁰. Legalność, poprawność i dopuszczalność konkretnych czynności związanych z przyjęciem ucznia do szkoły stwierdza się zatem w oparciu o ich konfrontację z treścią statutu, ustalonego z uwzględnieniem dokumentacji przebiegu nauczania, do której prowadzenia szkoła niepubliczna jest zobowiązana¹¹. Należy wskazać, że statut musi uwzględniać wybrane przez ustawodawcę warunki. Jednym z takich warunków jest wypełnianie wymogu opisanego w art. 134 ust. 1 ww. ustawy – Prawo oświatowe. Oznacza to, że świadectwo ukończenia szkoły podstawowej musi być każdorazowo wymagane przez szkołę w przypadku przyjęcia (bez znaczenia w jakim trybie) ucznia do klasy I szkoły ponadpodstawowej.

Postulat cyt.: „(...) o *kosmetykę legislacyjną w ustawach i rozporządzeniach uwzględniającą zmianę nazewnictwa z osób/uczniów niepełnosprawnych na osoby/uczniów z niepełnosprawnościami*”, pozostaje do rozważenia.

Jednak należy wziąć wówczas pod uwagę konieczność ujednolicenia stosowania ww. terminologii na gruncie przepisów prawa krajowego, w tym właściwych dla innych resortów, np. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹².

Z wyrazami szacunku

w zastępstwie Dyrektora Departamentu Edukacji Włączającej

Helena Maryjanowska

Naczelnik Wydziału

Helena Maryjanowska

Naczelnik Wydziału

/ – podpisano cyfrowo/

⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 781

¹⁰ Nie jest to rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 7 czerwca 2023 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków (Dz. U. z 2023 r. poz. 1120 z późn. zm.), które określa m.in. zasady towarzyszące przejściu ucznia do innej szkoły (§ 62 ust. 4 i 5).

¹¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U. z 2024 r. poz. 50).

¹² Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.